

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT I TERRITORI

642

Resolució del president de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears per la qual es formula l'informe d'impacte ambiental sobre el projecte de Parc Fotovoltaic Es Pelai i línia d'evacuació de 15 kV, promogut per F&S Solar Binissalem S.L.U., TM Binissalem (155a/2020)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 3 de desembre 2021 i d'acord amb l'article 10.1.a) del Decret 4/2018, de 23 de febrer, pel qual s'aproven l'organització, les funcions i el règim jurídic de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears (CMAIB) (BOIB núm. 26 de 27 de febrer de 2018),

RESOLC FORMULAR:

L'informe d'impacte ambiental sobre el projecte de Parc Fotovoltaic Es Pelai i línia d'evacuació de 15 kV, promogut per F&S Solar Binissalem S.L.U., en els termes següents:

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

D'acord amb l'art. 7.2.a de la Llei estatal 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental (AA) i l'article 13.2.b del Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, aquest projecte ha de seguir la tramitació ambiental com a Avaluació d'Impacte Ambiental Simplificada, ja que s'inclou al punt 6 del grup 2 (Energia - instal·lacions per a producció d'energia elèctrica a partir de l'energia solar destinada a la venda a la xarxa):

Instal·lacions amb una ocupació total de més de 4 ha situades en sòl rústic definides com a aptes per a les instal·lacions esmentades en el pla territorial insular corresponent i a les zones d'aptitud alta del PDS d'energia.

2. Ubicació i descripció del projecte

La planta solar es localitza íntegrament a la finca rural de Es Pelai, ubicada al Polígon 10, Parcel·la 62, amb una superfície total de 348.932 m²; la superfície d'ocupació del Parc és de 99.656 m².

D'acord amb el PTM (Pla Territorial de Mallorca) la parcel·la s'ubica a SRG (Sòl Rústic General), no està afectada per cap APR (Àrees de Prevenció de Riscos) ni travessa cap Torrent; a l'IDEIB s'observa que la parcel·la està en zona de Vulnerabilitat a la Contaminació d'Aqüífers Alta i Moderada.

Segons el PDSEIB (Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears) la parcel·la s'ubica majoritàriament en zona d'aptitud mitjana; en el nord de la parcel·la s'hi ubiquen dues petites superfícies en zona d'aptitud alta

D'acord amb la cartografia de l'AESA (Agència Estatal de Seguretat Aèria) la parcel·la es localitza dins de les servituds aeronàutiques de l'aeroport de Son Sant Joan.

L'accés a la finca es realitza des d'un camí secundari, poc transitat, al que s'accedeix des del Camí de Selva, des de Binissalem a Lloseta. Amb la nova sortida des de l'autopista Ma-13, cap a Lloseta, l'accés a la finca es pot realitzar sense haver de passar per cap centre urbà, des del vial Ma-2111.

Descripció del projecte L'objecte del projecte és la instal·lació de panells solars, col·locats sobre estructures metàl·liques totalment desmuntables i les corresponents instal·lacions d'evacuació d'energia.

El parc solar estarà format per 23.328 mòduls panells solars, totalitzant una instal·lació de 11'664 Mwp (9'5 MW de capacitat màxima).

Hi haurà 2 inversors encarregats de convertir la corrent contínua dels panells a 1500 V a corrent alterna a 720 V, i posteriorment dos centres de transformació que elevaran aquesta tensió a 15 kV.

Els Centres de Transformació (CT) aniran connectats a un Centre de Maniobra i Mesura (CMM); des d'aquest partirà una línia d'evacuació en 15 kV fins a la Subestació de «Sa Vinyeta» de 15/66 kV (Polígon 10, Parcel·la 564 d'Inca).

Les línies d'evacuació de l'energia elèctrica generada de 15 kV discorreran soterrades, en paral·lel per camins existents i travessaran el Torrent d'Almadrà.

3. Avaluació dels efectes previsibles i mesures correctores proposades

Sòla la documentació presentada pel promotor s'indica que Es Pelai és una finca agrícola de baixa rendibilitat econòmica; aquesta afirmació es contradiu amb l'informe emès pel Servei d'Agricultura el qual indica:

- La parcel·la està inclosa a l'explotació agrària núm. 17937 del Registre Interinsular Agrari (RIA), actualment classificada com un explotació Prioritària des del 14/11/2017.
- El titular de l'explotació agrària realitza la declaració única de la PAC (Política Agrària Comunitària) declarant els cultius en aquestes parcel·les per acollir-se al règim d'ajudes.
- La parcel·la està inclosa a l'explotació agrària amb codi REGEPA (Registre General de la Producció Primària Agrària) núm. 0407006592.

L'informe conclou que, des del punt de vista agrari, es tracta d'una parcel·la amb un sòl de productivitat mitjana i totalment apta per a un aprofitament agrícola o per a una explotació mixta amb aprofitament agrícola ramader.

Impacte paisatgístic

En el document ambiental es diu: L'alçada màxima de les construccions serà de 3 m. Si es superàs aquesta alçada, no es podrà superar en cap cas els 8 m màxims.

Des del punt de vista ambiental es considera que l'alçada màxima ha de ser de 3 m, per la qual cosa es posarà com a condicionant ja que no és admissible que es pugui arribar als 8 m d'alçada.

Canvi climàtic

L'estudi energètic conclou que el projecte té un impacte positiu: contribueix a augmentar la resiliència del sector energètic balear davant els riscos d'impactes climàtics al diversificar la font de producció d'electricitat, proporciona autonomia energètica i s'anticipa a conseqüències com la no disponibilitat o encariment de combustibles fòssils. A més, el projecte acosta la producció de l'energia al punt de consum, evitant pèrdues en el seu transport una vegada generada. S'ha estimat que el projecte redueix i evita l'emissió de gasos d'efecte hivernacle: 13.345'316 tones equivalents CO₂, 19.052'086 kg SO₂, 31.024'404 kg NO_x i 681'264 kg partícules en suspensió.

Residus

En el projecte es realitza una estimació dels residus que es produiran a les diferents fases (execució, funcionament i desmantellament), la seva gestió, les mesures de prevenció i els costos associats. La major part dels residus que es generaran en l'obra provenen principalment de l'obertura de rases i seran reutilitzats: el 90 % per al rebliment i el 10 % per anivellament del camí; els residus que no es puguin reutilitzar s'entregaran a un Gestor de Residus.

4. Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades

D'acord amb l'article 46 de la Llei 21/2013, s'han consultat diverses administracions afectades; a continuació s'exposen les conclusions dels informes rebuts a la data d'emissió del present informe:

-Conselleria d'Administracions Públiques i Modernització. Direcció General d'Emergències i Interior. Servei de Planificació d'Emergències (14/12/2020): La parcel·la objecte del projecte no es troba afectada per cap risc dels desenvolupats als plans especials de Protecció Civil de les Illes Balears, per la qual cosa, no hi ha objeccions ni consideracions a fer.

-Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius. Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic. Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera (22/12/20): [...] El tipus de projecte suposa una millora de la qualitat de l'aire considerable en la fase de funcionament.

Conclusions:

- El projecte s'alinea amb la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica.- Es podria tenir en compte la possibilitat de dotar d'emmagatzematge energètic per donar compliment al seu art. 43.

+Conselleria de Medi Ambient i Territori:

*DG d'Espais Naturals i Biodiversitat:

- Servei de Gestió Forestal i Protecció del sòl (30/11/2020)

[...] Ateses les característiques i la naturalesa del projecte a informar, ubicat en un àmbit totalment agrícola, el Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl, no té cap inconvenient o consideració en relació al risc d'incendi forestal, i a la gestió forestal i protecció del sòl.

- Servei de Protecció d'Espècies (8/1/2021)

[...] Segons dades disponibles al Servei de Protecció d'Espècies, a la parcel·la on s'ubica el projecte no hi ha constància d'espècies protegides o amenaçades.

[...] Quant a la fauna, tractant-se d'un espai transformat amb escàs interès faunístic, les alteracions ocasionades seran temporals, reduïdes i sense gaire impacte ambiental.

Conclusió: inform favorablement.

*DG de Recursos Hídrics. Servei d'Estudis i Planificació (febrer 2021)

[...] inform favorablement amb els condicionants següents:

- Al projecte d'execució, es seguiran les mesures preventives, correctores o compensatòries establertes a l'EIA, posant especial esment en aplicar les mesures proposades durant la fase d'execució, tant de la Planta fotovoltaica com de la línia d'evacuació soterrada de 15 kV.
- És preceptiu l'informe del SAS, ja que la línia d'evacuació projectada que va des de la Planta fotovoltaica al punt de connexió (SE Sa Vinyeta), travessa el Torrent d'Almadrà, les seves zones de protecció, i a més, al seu voltant també hi ha risc d'inundació (plana inundable i APR d'inundació).

+Consell de Mallorca. Departament de Territori i Infraestructures. Direcció Insular d'Urbanisme (14/12/2020).

La Comissió Insular d'Ordenació del Territori i Urbanisme de 29/1/2021 acorda informar favorablement d'acord amb les consideracions de l'informe conjunt del Servei d'Ordenació del Territori i del Servei Tècnic d'Urbanisme de dia 14/12/2020.

+Conselleria Agricultura, Pesca i Alimentació. DG Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural. Servei d'Agricultura (4/5/2021)

[...] S'ha consultat el Registre Interinsular Agrari (RIA) i s'ha comprovat que la parcel·la està inclosa a l'explotació agrària núm. 17937, actualment classificada com un explotació Prioritària des del 14/11/2017.

També s'ha comprovat que el titular de l'explotació agrària realitza la declaració única de la PAC (Política Agrària Comunitària) declarant els cultius en aquestes parcel·les per acollir-se al règim d'ajudes. Aquesta declaració de cultius s'ha realitzat durant les campanyes 2015, 2016, 2017, 2018, 2019 i 2020.

[...] S'ha consultat el Registre General de la Producció Primària Agrària (REGEPA) i s'ha comprovat que la parcel·la està inclosa a l'explotació agrària amb codi REGEPA núm. 0407006592.

[...] El passat dia 14 d'abril es va visitar la parcel·la i es varen realitzar fotografies i es va observar que es tracta d'una finca amb una plantació d'ametllers, amb faltes de peus disseminats per tota la parcel·la, probablement perquè s'hauran mort; sobre de la coberta s'observa flora espontània A la zona que es va observar s'havia llaurat als darrers anys.

Des del punt de vista agrari es tracta d'una parcel·la amb un sòl de productivitat mitjana i totalment apte per un aprofitament agrícola o per una explotació mixta amb aprofitament agrícola ramader.

[...] Per tot el que s'ha exposat se pot informar que són parcel·les que els darrers anys i actualment no han estat abandonades i formen part d'una explotació agrària típica de la zona amb el nivell de productivitat característic d'aquesta comarca.

Conclusió: vist tot l'exposat, el terreny que se projecta ocupar pel parc fotovoltaic Es Pelai es tracta d'un terreny que actualment té un ús agrari, està en producció i per les seves característiques és apte perquè continuï amb un ús agrari o agrari i ramader. Per totes aquestes circumstàncies exposades i degut a la seva situació propera a un nucli urbà, la qualitat del sòl i la manca de pendent, fa que el potencial d'aquesta parcel·la, en quant a productivitat agrícola, no se pugui classificar com a terreny marginal, degradada o de baixa productivitat, per la qual cosa s'informa desfavorablement per a la instal·lació del Parc Fotovoltaic.

5. Anàlisi dels criteris de l'annex III de la Llei 21/2013

S'han analitzat els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013 d'AA i es preveu que el projecte pugui tenir efectes significatius sobre el medi

ambient, en concret:

- a) Característiques del projecte: planta solar fotovoltaica amb una ocupació de 99.656 m² de sòl rústic.
- b) Ubicació del projecte: la parcel·la s'ubica en SRG, no està afectada per cap APR ni per cap torrent, la xarxa elèctrica d'evacuació de l'energia travessa el Torrent d'Almadrà; està a una zona amb vulnerabilitat d'aqüífers alta i moderada; no hi apareixen espècies de flora i fauna significatives i està ubicada a zona d'aptitud fotovoltaica alta i mitjana; des del punt de vista agrari es tracta d'una parcel·la amb un sòl de productivitat mitjana i totalment apte per un aprofitament agrícola o per una explotació mixta amb aprofitament agrícola ramader.
- c) Característiques del potencial impacte: s'ocuparà una parcel·la agrícola que està d'alta en el RIA (com a explotació prioritària des del 2017), REGEPA i el titular de l'explotació agrària realitza la declaració única de la PAC declarant els cultius en aquestes parcel·les per acollir-se al règim d'ajudes.

Conclusions de l'Informe d'impacte ambiental

Primer. Subjectar a avaluació d'impacte ambiental ordinària el projecte de Parc Fotovoltaic Es Pelai, promogut per F&S Solar Binissalem S.L.U., Binissalem, atès que es preveu que pot tenir efectes significatius sobre el medi ambient d'acord amb els criteris de l'annex III de la Llei estatal 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

L'estudi d'impacte ambiental (EIA) contindrà com a mínim el que estableix l'article 35 de la Llei 21/2013, en els termes desenvolupats a l'annex VI, ambdós modificats per la Llei estatal 9/2018; així com pel que s'estableix als articles 21.2 i 27 del Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears. S'hauran d'incloure els aspectes mencionats al present informe, que servirà com a document d'abast de l'EIA, i els indicats als informes rebuts de les administracions afectades. Tota la documentació haurà d'anar signada per la persona redactora i col·laboradors.

A més, a l'EIA s'hauran de tenir en compte les consideracions següents:

- 1. S'han d'avaluar els impactes sinèrgics, tenint en compte que a la zona hi ha altres Parcs Fotovoltaics que ja estan en funcionament.
- 2. S'ha d'implantar una pantalla vegetal amb una amplada i frondositat suficient per tal de reduir l'impacte paisatgístic; s'ha de mantenir la vegetació natural en els marges de la parcel·la.

L'estrat arbori estarà format per exemplars d'un mínim de 150 cm d'alçada, sembrat a una distància suficient segons l'espècie. L'objectiu és que assoleixin una alçada de 3 m en un termini màxim de 3 anys. L'estrat arbustiu estarà format per espècies pròpies dels voltants sembrades a una distància d'un metre com a màxim.

- 3. L'alçada màxima de les construccions ha de quedar perfectament definida en la documentació que es presenti; si en un futur s'incrementa aquesta alçada es considera que es tracta d'una modificació substancial i s'hauria de tornar a avaluar des del punt de vista ambiental.

- 4. Tenint en compte que la parcel·la està inclosa dins l'Àrea de Reconversió Territorial (ART7-Cimentera de Lloseta) s'hauran d'assumir els objectius, criteris i mesures ambientals i paisatgístiques de l'ART 7 del PTIM.

A més tots els edificis han de complir amb els requisits establerts per la norma 22 del PTM i s'han d'adequar a les construccions properes; les cobertes han de ser inclinades (amb 1 ó 2 aiguavessos) i de teula àrab per poder integrar-se amb el paisatge rural de l'entorn.

- 5. La neteja dels panells fotovoltaics es realitzarà, en la mesura del possible, "en sec", sense ús d'aigua, amb la finalitat d'estalviar aquest recurs. Tampoc s'utilitzaran productes químics contaminants o perillosos.

En el cas d'utilitzar aigua, ha de ser regenerada i ha de complir amb el RD 1620/2007, de 7 de desembre, pel qual s'estableix el règim jurídic de la reutilització de les aigües depurades.

- 6. S'ha de presentar un Programa de Vigilància Ambiental per garantir el compliment de les mesures correctores i compensatòries contingudes a l'estudi d'impacte ambiental.

S'haurà de preveure realitzar mesures periòdiques d'intensitat del camp electromagnètic durant la vida útil de la instal·lació fotovoltaica, de la línia elèctrica i de la subestació elèctrica, aquestes mesures s'hauran de programar a les hores i mesos de màxima producció dels parcs fotovoltaics i s'ha de complir amb l'establert al Reial Decret 1066/2001, de 28 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament que estableix condicions de protecció del domini públic radioelèctric, restriccions a les emissions radioelèctriques i mesures de protecció sanitària davant emissions radioelèctriques i al Reial decret 337/2014, de 9 de maig, pel qual s'aproven el Reglament sobre condicions tècniques i garanties de seguretat en instal·lacions elèctriques d'alta tensió i les seves instruccions tècniques complementàries ITC-RAT 01 a 23 o a la normativa que els substitueixi. S'haurà de garantir que la població més propera a les instal·lacions no estigui exposada a un camp magnètic superior a 0,4 micro Tesla.

Es recorda que, segons l'article 118.2 de la Llei 3/2019, de 31 de gener, Agrària de les Illes Balears, l'informe del Servei d'Agricultura és preceptiu i vinculant; a la pàgina web de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural s'ha publicat la Instrucció de 5 d'octubre de 2021 sobre els criteris per emetre informe per a la instal·lació de parcs fotovoltaics en sòl rústic (que s'adjunta al final del present Informe), la qual s'haurà de tenir en compte alhora de redactar el projecte de la instal·lació fotovoltaica.

D'acord amb l'art. 36 de la Llei estatal 21/2013 l'òrgan substantiu sotmetrà el projecte i l'estudi d'impacte ambiental a informació pública durant un termini no inferior a trenta dies; segons l'art. 21.3 del Decret Legislatiu autonòmic 1/2020 la informació pública s'ha d'efectuar mitjançant un anunci en el BOIB i, a més, l'òrgan substantiu ha de fer publicitat d'aquest anunci en la seva pàgina web i en algun dels diaris de major difusió de l'illa afectada.

A més, tal com es preveu a l'article 37 de la Llei 21/2013, simultàniament al tràmit d'informació pública, l'òrgan substantiu consultarà a les administracions públiques afectades i a les persones interessades. Es considera que, com a mínim, s'han de realitzar les consultes següents:

-Conselleria de Medi Ambient i Territori: +Departament de Medi Natural. Servei de Protecció d'Espècies.

+Direcció General de Recursos Hídrics:

*Servei d'Estudis i Planificació

*Servei de Gestió del DPH (afecció a torrent)

-Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació. DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural. Servei d'Agricultura.

-Consell de Mallorca. Departament de Territori: *Direcció Insular d'Urbanisme

*Direcció Insular de Territori i Paisatge

-Conselleria Presidència, Funció Pública i Igualtat. DG d'Emergències i Interior.

-Ajuntaments de Binissalem, Lloseta i Inca.

-AESAs.

-Entitats ecologistes.

Indicar que el present informe, d'acord amb l'art. 47.2 de la Llei 21/2013, només es pot resoldre en el sentit de subjectar el projecte a avaluació d'impacte ambiental ordinària; no obstant, de l'existència a l'expedient d'un informe desfavorable (que és preceptiu i vinculant, d'acord amb l'art. 118.2 de la Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears), se'n deriva la possible inviabilitat jurídica del projecte.

Segon. El present informe ambiental, que actua com a document d'abast, es publicarà al Butlletí Oficial de les Illes Balears (BOIB) i a la seu electrònica de la CMAIB, d'acord amb el que disposa l'article 47.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental. A més, es donarà compte al Ple de la CMAIB i al subcomitè d'Avaluació d'Impactes Ambientals (AIA).

Tercer. L'informe d'impacte ambiental no ha de ser objecte de cap recurs, sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte, si s'escau, d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 47.6 de la Llei 21/2013.

Palma, 3 de desembre de 2021

El president de la CMAIB

Antoni Alorda Vilarrubias

